

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY
(anonymizovaný opis)

Okresní soud v Táboře rozhodl předsedkyní senátu Mgr. Veronikou Novotnou jako samosoudkyní v hlavním líčení konaném dne 14. května 2020

takto:

Obžalovaný

[celé jméno obviněného], [datum narození] v [obec], instalatér, trvale bytem [adresa],

je vinen, že

v období nejméně od počátku dubna 2019 do 9. 1. 2020 v okrese [obec], obtěžoval svou bývalou družku [celé jméno poškozené], narozenou [datum], zejména vyčkáváním ve vozidle před jejím bydlištěm a před zaměstnáním, projížděním vozidlem kolem jejího domu v době, kdy odcházela do zaměstnání, ev. ve večerních hodinách, osobními návštěvami na pracovišti a zasláním velkého množství nevyžádaných SMS zpráv z telefonního čísla [tel. číslo] na mobilní telefon poškozené, v nichž jí vyznával lásku a žádal ji, aby ve vztahu pokračovali, případně se dožadoval finančního vyrovnání, zároveň poukazoval na to, že,, se rozejdou ve zlém“, že,, ho poškozená protáhla peklem a on se začne chovat stejně“, že,, napíše články do stránek měst [obec], [obec] a [obec] a pronajme si billboard, kde popíše chování poškozené a její rodiny“, a to přesto, že ho [celé jméno poškozené] opakovaně vyzývala, aby ji nekontaktoval, přičemž ve dnech [datum] a [datum] zaslal zaměstnavateli poškozené dva e-maily, ve kterých kritizuje děti poškozené, které ona jako matka stále obhajuje, poukazuje na to, že se s ním poškozená odmítá finančně vyrovnat a hodnotí ji jako,, amorální“, přičemž popsané jednání poškozená psychicky obtížně snášela a vzbuzovalo u ní obavu o zdraví,

tedy

jiného dlouhodobě pronásledoval tím, že jej sledoval a vytrvale jej prostřednictvím prostředků elektronických komunikací kontaktoval, a toto jednání bylo způsobilé vzbudit v něm důvodnou obavu o jeho život a zdraví,

čímž spáchal

přečin nebezpečné pronásledování podle § 354 odst. 1 písm. b), c) trestního zákoníku,

a odsuzuje se

podle § 354 odst. 1 trestního zákoníku k trestu odnětí svobody v délce 4 (čtyř) měsíců.

Podle § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 trestního zákoníku se obžalovanému výkon uloženého trestu podmíněně odkládá na zkušební dobu v délce 22 (dvacet dva) měsíců.

Podle § 82 odst. 2 trestního zákoníku se obžalovanému v průběhu zkušební doby podmíněného odsouzení ukládají následující přiměřená omezení

- I. zdržet se jakéhokoli záměrného kontaktování, včetně kontaktů realizovaných prostřednictvím třetích osob, poškozené [celé jméno poškozené], narozené [datum], trvale bytem [obec a číslo], a dále zdržet se rovněž jakéhokoli záměrného kontaktování jejich rodinných příslušníků,
- II. zdržet se jakéhokoli kontaktu se zaměstnavatelem poškozené [celé jméno poškozené], narozené [datum], jehož obsahem budou jakákoli sdělení či požadavky týkající se poškozené,
- III. nezveřejňovat jakékoli informace či prohlášení o poškozené [celé jméno poškozené], narozené [datum].

Odůvodnění:

1. Dokazováním v hlavním líčení byl zjištěn skutkový stav tak, jak je popsán ve výrokové části tohoto rozsudku.

I. Důkazní situace

2. Tento skutkový stav byl zjištěn z výpovědi obžalovaného, vyslechnuta byla rovněž poškozená a podle § 211 odst. 6 trestního zákoníku byl čten úřední záznam o podaném vysvětlení [jméno] [příjmení]. Provedeny byly rovněž i listinné důkazy, z nichž stěžejní jsou dopisy rodině poškozené, emaily zaměstnavateli poškozené, odborné vyjádření z oboru kriminalistika, odvětví analýza dat a zkoumání nosičů dat, příkaz Městského úřadu v Táboře sp. zn. P 980/2019, rozhodnutí o přestupcích obžalovaného, konkrétně rozhodnutí Městského úřadu v Táboře ze dne [datum] sp. zn. P [číslo] a rozhodnutí Městského úřadu v Táboře ze dne 5. 2. 2014 sp. zn. P 1770/2013 a dopis předložený obžalovaným. Neopominutelné jsou také osobní výkazy obžalovaného, včetně zprávy zaměstnavatele.

3. Soud hodnotil provedené důkazy jednotlivě i v jejich souhrnu, řídíce se svým vnitřním přesvědčením založeným na pečlivém uvážení všech okolností případu (§ 2 odst. 6 trestního řádu) a dospěl k závěru, že má k dispozici dostatečný důkazní materiál, který mu dovoluje ve věci rozhodnout.

II. [příjmení] zjištění

4. Obžalovaný připustil, že se dopouštěl ve výroku popsaného jednání, byť popřel, že jednal v úmyslu spáchat trestný čin. Svě jednání v hlavním líčení hodnotil jako hloupost vyvěrající z jeho zamilovanosti a snahy obnovit partnerské soužití. V průběhu jejich vztahu se totiž opakovaně rozešli, avšak následně došlo k obnovení vztahu, předpokládal tedy, že tomu tak bude i v tomto případě, byť předchozí rozchody trvaly měsíc, dva.

5. Obžalovaný se velmi podrobně vyjádřil k příčinám rozchodu. Ten iniciovala poškozená, jako důvod uvedla, že nenašel cestu k dětem, nicméně on chtěl toliko, aby dodržovali základní zásady hygieny, chování. Chování dětí vůči němu popisuje přinejmenším jako nezdvořilé a poškozenou jako osobu, která je ve vleku svých dětí, které nevychovává, ale fakticky jim slouží. Jeho snaha vést děti k odpovědnosti, plnění povinností a stanovit jim mantinely chování pak v březnu 2019 vedla

k rozpadu vztahu, mimo jiné i pro neochotu poškozené řešit problémy, nejen v partnerském soužití, ale obecně – z pohledu obžalovaného se totiž řešení konfliktů vyhýbala, o problémech nemluvila, protože pak neexistovaly.

6. Obžalovaný tak sice doznává, že poškozené zasílal SMS zprávy, byť jejich přesný počet nezná, jezdil za ní do [obec], čekal na ni, protože si s ní chtěl promluvit, ale nepodařilo se mu to právě pro neochotu poškozené problémy řešit. Obžalovaný také doznal, že za poškozenou jednou jel do zaměstnání do [obec] a potvrdil rovněž zaslání dopisů jejím rodičům, motivem však byla snaha pomoci poškozené. Připustil i to, že zaslal emaily jejímu zaměstnavateli, a byť v nich uvedl pravdivé skutečnosti, dnes jejich zaslání lituje.

7. Značný prostor věnuje obžalovaný osvětlení motivace svého jednání. Zpočátku chtěl jejich soužití obnovit, vycházel ze svých zkušeností z předchozího období, neboť i přes opakované rozchody se vždy dali dohromady, poškozená mu vždy dala za pravdu. Proto nyní, ačkoliv mu poškozená řekla, že si další kontaktování z jeho strany nepřeje, ve svém snažení neustal. V té době byl zamilovaný, zoufalý a byl přesvědčen, že, „to bude probíhat stejně“ jako dřív. V dalších pasážích výpovědi pak obžalovaný poukazuje na svůj finanční vklad do vztahu, který chtěl vypořádat. [příjmení] sám hovoří o statisícových částkách, které chtěl vypořádat, mimo jiné i proto, že mu tchán půjčil 100 000 Kč.

8. Věrohodnost výpovědi obžalovaného lze jen obtížně hodnotit. Na jedné straně je zřejmé, že jeho popis skutkového děje je nevěrohodný, neboť obžalovaný vše hodnotí výhradně ze své perspektivy. Na straně druhé ale soud nepochybuje, že veškeré obžalovaným uváděné skutečnosti, jmenovaný vnímá jako pravdivé vylíčení jejich soužití, skutečnosti odpovídající popis vztahu a charakteru poškozené. Avšak jeho popis je značně tendenční, obžalovaný se stylizuje do role oběti svých citů k poškozené a morálního arbitra, aniž by reflektoval reálný obraz skutkového děje tak, jak je osvětlen provedeným dokazováním. Soud nepochybuje, že pro obžalovaného byl partnerský vztah s poškozenou velmi důležitý a s rozchodem se vyrovnával jen velmi obtížně. Nelze však akceptovat jeho verzi skutkového děje, kdy veškerou odpovědnost nejen za rozpad vztahu, ale i za své pozdější chování, které je předmětem trestního řízení, přenáší na poškozenou. Z postoje obžalovaného a jím uváděných skutečností je totiž zřejmé, že se stylizuje do archetypální role otce, živitele rodiny, který se snaží poskytnout dětem své družky morální vzor, děti vychovávat a stanovit jim hranice dle něj přijatelného a současně i vyžadovaného chování. Soud je sice dalek tomu hodnotit soužití obžalovaného s poškozenou, avšak nelze nepoukázat na skutečnost, že právě neschopnost obžalovaného přijmout jiný než jím preferovaný způsob soužití rodiny, stojí v základech nyní projednávaného skutku. [příjmení] způsob uvažování totiž obžalovaný zjevně aplikoval i na rozpad vztahu, kdy odmítl akceptovat rozhodnutí poškozené o ukončení jejich soužití a usiloval o obnovení jejich partnerského vztahu ve výroku popsáním jednáním.

9. S ohledem na výpověď obžalovaného, poškozené a provedené listinné důkazy je totiž nepochybné, že obžalovaný poškozené zasílal SMS zprávy, kterých v žalovaném období bylo v součtu více než čtyři sta. Z textu těchto zpráv, jak jsou zachyceny na č. l. 39 - 57, pak je zřejmé, že obžalovaný užíval v podstatě dva způsoby komunikace. Na jedné straně poškozené vyznával lásku, žádal ji o návrat o obnovení vztahu, zasílal jí přání k svátku, či jí připomínal zapomenuté věci a žádal ji o setkání. Tento obsah je prakticky výhradně naplněn jeho zpráv v průběhu prvního měsíce po rozpadu vztahu, tedy dubnu 2019. V následujícím období (zejména květen 2019) se již ve zprávách začínají objevovat požadavky majetkového vyrovnání, které ale soud i z laického pohledu hodnotí jako zcela nesmyslné. Druhou velkou skupinou jsou pak zprávy svým obsahem již výhrůžné, v chronologii zasílaných zpráv, navazují zpravidla na odmítavé reakce poškozené, nebo její delší odmlku. V těchto zprávách se již objevují náznaky nátlaku a agrese, byť zpravidla pasivní. Mezi tuto skupinu zpráv lze zahrnout nejen již zmiňované požadavky na majetkové vyrovnání, které ale je svým obsahem spíše prostředkem k nátlaku, ale také explicitní prohlášení typu „, nezustava mi nez opet napsat clanky do stranek Bechyne, [příjmení] a neposledne i Drazic. Necham rozhodnout verejnosti zda ziskam podporu. Také si hodlam pronajmout billboard ...“ ze dne

13. 11. 2019, nebo ve zprávě ze dne 3. 7. 2019,, ...Prestože te miluju tak už toho začínám mít dost. Citím, jak si mě pomalu ale jistě nasrala a ještě to stupňuje svým jednáním. Tak já se tedy začnu chovat podle toho co si ze mě udelala. [příjmení] vis, že akce vyvolá reakci, tak si to jen prosím uvedom.“ Dle posledně z citovaných zpráv jsou již zcela evidentními výhrůžkami, byť druhá z nich je značně obecná, což ale nevylučuje její zamýšlený dopad. Naopak je zcela na místě zdůraznit, že právě ony výhrůžky chováním, které je odplatou za domnělé příkoří způsobené poškozenou, bez zjevného vymezení, co si pod tím obžalovaný představuje, mohou a zpravidla mají na adresáta výhrůžek o poznání citelnější dosah. V kontextu celé komunikace, kdy se v závěru objevují prohlášení o nenávisti a zároveň lásky, neschopnosti obžalovaného se s těmito city vypořádat, které doplňují nátlakové jednání prostřednictvím požadavků a finanční vyrovnání jsou ve své podstatě natolik výrazným zásahem do života poškozené, že na ni musely mít negativní dopad minimálně v rovině psychické. Již jen četnost a obsah zpráv oscilujících mezi plamennými vyznáními lásky, přísliby do budoucna, poukazováním na společné prožitky v minulosti, to vše ve spojení s onou již několikrát zmiňovaným zjevným nátlakem, nabývají zcela jiného významu. A takto nelze postupovat nejen vzhledem ke zprávám řetězeným v jediný den, ale je nezbytné zohlednit všechny zaslané zprávy. A z tohoto pohledu pak i velmi stručná sdělení, byť např. jen s výzvou ve významu,, musíme to vyřešit“ či oslovení jménem v expresivním pravopisu násobených samohlásek nabývají zcela odlišného vyznění. Nadto i v případě, že by obžalovaný poškozené zasílal toliko různé výzvy k řešení jejich problémů či pobídky ke schůzce či jiné formě komunikace mohou být tyto zprávy vykládány jako obtěžující či dokonce zstrašující, zejména s ohledem na již zmiňovanou neochotu obžalovaného přijmout rozhodnutí poškozené o konci vztahu a četnost zpráv. Soud rovněž považuje za nutné zdůraznit, že výklad obsahu zpráv je nutné hodnotit objektivně a ve vzájemné provázanosti, a nikoli izolovaně a odděleně nejen ve vztahu jednotlivým sdělením, citacím či větám z jejich textu, ale také ve vztahu k jejich časové i věcné souvislosti a také v kontextu všech aspektů současného a dřívějšího chování obžalovaného. Za této situace tak nemůže obstát argumentace, že jsou výsledkem zamilovanosti a chybnou interpretací dřívější zkušenosti s obnovením jejich vztahu po rozchodu. Z objektivního pohledu je zřejmé, že pro poškozenou byla nežádoucí jakákoli komunikace s obžalovaným. Ostatně obžalovaný si toho byl vědom, viz např. SMS zprávy ze dne 4. 4. 2019, 5. 4. 2019, 28. 4. 2019, 14. 5. 2019, 18. 5. 2019, 20. 5. 2019, 26. 5. 2019 či 6. 8. 2019, v nichž jej poškozená opakovaně sděluje, že jejich vztah skončil, že si nepřeje, aby ji nadále kontaktoval.

10. Nelze také odhlédnout od faktu, že obžalovaný své pokusy o obnovení partnerského soužití nerealizoval pouze prostřednictvím SMS zpráv, ale také na poškozenou čekal před domem, což ostatně potvrzují i samy SMS zprávy, v nichž se objevují výzvy, aby poškozená vyšla ven. Opominout nelze ani zaslané dopisy jejím rodičům (jejichž existence je rovněž stvrzena v zaslaných SMS zprávách), které ale svým obsahem jen stěží mohou být, jak obžalovaný tvrdí, žádostí o pomoc poškozené. Tyto dopisy jsou jednoznačně očeňujícími prohlášeními, majícími za cíl působit na poškozenou prostřednictvím jejich rodinných příslušníků. Obžalovaný v nich totiž poukazuje na špatnou výchovu dětí poškozené, na to, že to byl on, kdo chtěl dětem dát řád a hodnoty. Objevují se zde i konstrukty zadluženosti otce dětí a o vymáhání dluhy Albánci, poškozenou vykresluje jako služku až otrokyni svých dětí a bývalého partnera. Naopak sebe staví do postavení toho, kdo se snažil udržovat pořádek a řád, což vedlo k rozchodu. V dopisech popisuje také práce na chatě, které on udělal a za něž chce odměnu. Nicméně k posledně zmiňované a opakovaně objevující se argumentaci v otázkách majetkového vyrovnání vztahu soud nemůže současně nepoukázat na to, že v SMS zprávách je zřejmá iniciativa obžalovaného k provedení prací (viz zprávy z období bezprostředně po rozchodu, v nichž se vyjadřuje k otázce vybudování studny, či opravě rozvodů vody) a spíše rezervovaný či odmítavý postoj poškozené.

11. Rovněž dopady jednání obžalovaného, strach, který poškozená pocítovala z realizace výhrůžek, a jeho následky pro její zdraví má soud za nepochybně prokázané. Dokládá to nejen poškozená, která hovoří o strachu, ale také jsou nepochybně i z výpovědi jejího otce. Ale i samotný obsah

zpráv bez jakýchkoli pochyb dokládá jejich očekávatelné působení na adresáta. Na tomto místě nelze nezmínit, že obžalovaný už se vůči poškozené dopustil zavrženíhodného jednání, když ji zasláním emailů jejímu zaměstnavateli dehonestoval. Navíc i jeho osobnostní založení a opakovaně zmiňovaná neschopnost vyrovnat se s rozchodem je důvodem, proč jeho výhrůžky mohly a bezesporu byly považovány za reálné. Stejně tak reálná byla obava poškozené, že jeho jednání může být i závažnější ve smyslu jejího napadení, či napadení členů její rodiny. Velmi rozsáhlou výpověď poškozené učiněnou v hlavním líčení totiž hodnotí soud jako věrohodnou, neboť na rozdíl od obžalovaného poškozená nepřenáší vinu toliko na něj. Poškozená uvedla, že jejich vztah byl provázen rozchody a opětovnými návraty, protože jí obžalovaný často, „ukecal“. Po posledním rozchodu v březnu 2019 se k němu již vrátit nechtěla, to byl i důvod toho, proč se s ním nechtěla setkat. Poškozená opakovaně poukázala na to, že se bála, že jí obžalovaný jako v minulosti ovlivní a ona svolí k jeho návratu. Chování obžalovaného popsala ve shodě s podanou obžalobou, uvedla, že jí psal SMS zprávy, rodině psal dopisy, čekal na ni před domem i zaměstnáním, poslal i dopisy jejímu zaměstnavateli. Obsah SMS zpráv pak shrnula do stručného, „já tě miluji, vrať se ke mně, nechceš, koukej mi zaplatit vše, co jsem ti koupil“, což ostatně jejich komunikaci dokonale vystihuje. Poškozená se vyjádřila i k emailům zaslaným jejímu zaměstnavateli, či výhrůžkám veřejného zostuzení zveřejněním zprávy na billboardu. Veškeré výhrůžky pak považovala za reálné. Z obžalovaného měla strach, věděla, že je výbušný, vznětlivý a ačkoliv se na ní nikdy nedopustil násilného jednání s výjimkou incidentu v [obec], který byl řešen přestupkovou komisí, bála se, že své výhrůžky realizuje, byl by toho schopen.

12. Jak již soud uvedl výše v kontextu celého jednání obžalovaného je její strach z realizace výhrůžek opodstatněný a nelze jej zpochybnit. Ostatně i otec poškozené, svědek [příjmení], hovoří o tom, že dcera si na chování obžalovaného stěžovala. Na tomto závěru nemůže nic změnit ani geneze vztahu mezi obžalovaným a poškozenou, ani obhajobou předložený dopis. Poškozená koneckonců připustila, že ve vztahu k obžalovanému byla lehce ovlivnitelná, což bylo i důvodem její snahy vyhnout se jejich přímému kontaktu. Co se týče dopisu, tak i sám obžalovaný připouští, že jej napsala před rozpadem jeho vztahu, sama poškozená pak uvedla, že v době, kdy jej psala, byla psychicky na dně. Tento dopis by tak mohl ospravedlňovat jeho jednání krátce po rozpadu vztahu, nicméně ne několikaměsíční intenzivní snahu o setkání, stovky SMS zpráv, nactiútrhačné dopisy do zaměstnání a rodině. Nadto nelze nepoukázat na rozhodnutí o přestupku, příkaz Městského úřadu v Táboře sp. zn. P 980/2019, který rovněž podporuje věrohodnost poškozené, když je z něj zřejmé, že v červnu 2019 ji obžalovaný pronásledoval autem, snažil se ji přesvědčit k tomu, aby vystoupila a mluvila s ním. Není rovněž bez zajímavosti, že z odůvodnění tohoto rozhodnutí se poddává, že svědkyně popisuje jejich vztah, byť stručněji shodně, jako v tomto trestním řízení.

13. A konečně soud k dokreslení způsobů, jakým obžalovaný řeší své problémy, který je ostatně velmi nápadně podobný praktikám užitým vůči poškozené, poukazuje i na dřívější rozhodnutí o přestupcích, konkrétně rozhodnutí Městského úřadu v Táboře ze dne 22. 10. 2015 sp. zn. P [číslo], kdy podstatou jednání bylo, že velmi nevybíravě tlačil na hlídku policie, aby provedla jím požadované úkony, a rozhodnutí Městského úřadu v Táboře ze dne 5. 2. 2014 sp. zn. P 1770/2013, které je sice rozhodnutím o zastavení řízení, neboť správní orgán dospěl k závěru, že rozhodnutí není přestupkem, ale podstatou jednání v tomto případě bylo sledování vozidla [jméno] [příjmení], s jejíž matkou měl spory ohledně zaplacení částky za poskytnuté práce. I v případě tohoto rozhodnutí není bez zajímavosti, že přístup obžalovaného k vyčíslení nároku a jeho vymáhání se nápadně podobal jeho jednání vůči poškozené.

14. S ohledem na výše uvedené tak soud uzavírá, že jednání obžalovaného popsané ve výroku rozsudku má za nepochybně prokázané. Ostatně sám obžalovaný jej připustil, byť samozřejmě s ohledem na obsah a četnost SMS zpráv, dopisy a emaily, které má soud k dispozici a výpověď poškozené a svědky [příjmení], nelze než uzavřít, že jsou prokázané i bez součinnosti obžalovaného.

III. Právní posouzení

15. Po právním posouzení výše popsaného jednání soud uzavírá, že obžalovaný naplnil všechny znaky skutkové podstaty přečinu nebezpečné pronásledování podle § 354 odst. 1 písm. b), c) trestního zákoníku, neboť jiného dlouhodobě pronásledoval tím, že jej sledoval a vytrvale jej prostřednictvím prostředků elektronických komunikací kontaktoval, a toto jednání bylo způsobilé vzbudit v něm důvodnou obavu o jeho život a zdraví.

16. K naplnění znaků skutkové podstaty uvádí soud následující.

17. Ve výroku popsané jednání obžalované je ve své podstatě typickou ukázkou tzv. stalkingu, jak je běžně tento přečin nazýván. Ostatně v literatuře stalking je vymezován jako úmyslné, zlovolné a opakované pronásledování a obtěžování jiné osoby či jako různé varianty pronásledování v podobě více či méně zřetelného zastrašování či vyhrožování oběti, zahrnující jak psychické, tak až její fyzické terorizování, často (ale nikoli výhradně) vedené nenávisí, pomstou nebo i patologickou náklonností, které výrazně snižuje kvalitu jejího života a ohrožuje její bezpečí (viz definice pojmu stalking obsažená v Šámal, P. a kol. Trestní zákoník, 2. vydání, Praha: C.H.Beck, 2012, s. 3290). Výše uvedená definice prakticky vyčerpávajícím způsobem vystihuje jednání obžalovaného, byť si soud uvědomuje, že obžalovaný vůči poškozené užíval toliko metody psychického terorizování. Nelze totiž pochybovat, že obžalovaný, veden zjevně neschopností vypořádat se s rozpadem vztahu a až křečovitou snahou obnovit partnerské soužití s poškozenou, realizoval, nebo mnohem výstižněji se snažil realizovat, kontakt s poškozenou formami naplňujícími, jak intenzitou, tak dlouhodobostí, znaky trestného činu.

18. Nelze totiž pochybovat, že osm měsíců trvající pronásledování poškozené je dlouhodobým, zejména s ohledem na intenzitu a počet nevyžádaných kontaktů. Nelze však nezdůraznit, že v projednávaném případě by i s intenzitou kontaktů řádově nižší byl tento znak naplněn, neboť obecně přijímanou hranicí dlouhodobosti je doba čtyř týdnů, kdy se realizují opakované kontakty, kterých by mělo být minimálně deset. V tomto případě také nelze neupozornit na fakt, že obžalovaný si musel být vědom skutečnosti, že poškozená kontakt s ním odmítá, nechce jejich vztah obnovit, což on ale tvrdošijně odmítal vzít na vědomí. Soud sice nepřehlédl, že intervaly mezi jednotlivými formami nevyžádaných kontaktů byly kolísavé, zpočátku je intenzita vyšší, později se intervaly prodlužují a naopak, nicméně nestejněměrná intenzita jednotlivých útoků je pro tento typ trestné činnosti charakteristickou.

19. Obžalovaný pak přečin nebezpečného pronásledování naplnil dvěma z celkem pěti taxativně vymezených způsobů. V první řadě vytrvalými kontakty prostředky elektronické komunikace, což jsou ony nesčetné SMS zprávy, ale také zasílání emailů zaměstnavateli. Druhou variantou jednání obžalovaného je sledování. Ostatně jako typické projevy naplnění tohoto znaku uvádí komentářová literatura právě, „hlídky před domem poškozené“ (viz např. usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 8 Tdo 1084/2014) a přiřadit k tomuto bodu lze i projíždění před bydlištěm v době odchodu do zaměstnání a osobní návštěvy v zaměstnání. Nad rámec výše uvedeného soud doplňuje, že nehledal naplnění formy popsané pod bodem d) § 354 odst. 1 trestního zákoníku, přestože jednání obžalovaného mělo nepochybný dopad na život poškozené, narušovalo její soukromí a vztahy, avšak nedosahovalo takové intenzity, kdy by poškozená byla nucena omezit své zájmy, koníčky, nebo výkon zaměstnání. Soud sice nepřehlédl, že poškozená zaměstnání změnila, nicméně soud nedopěl k závěru, že k tomu došlo v přímé souvislosti s projednávanou trestnou činností.

20. Soud rovněž považuje za nutné zdůraznit i to, že nelze pochybovat o tom, že jednání obžalovaného bylo způsobilé vzbudit v poškozené důvodnou obavu o její život a zdraví. Tento závěr plyne jednak ze samotné výpovědi poškozené a jednak je i objektivizovaný. Některé z SMS zpráv obsahující naznačováním budoucích kroků směřujících k odplatě za domnělé křivdy, zejména v souvislosti s jím spáchaným přestupkem, intenzitou kontaktů a vyčkáváním před domem či zaměstnáním, za situace, kdy nejen poškozená, ale i obžalovaný sám připustil, že je osobou, která má v povaze věci ihned řešit, nadto z výpovědi obou vyplývá, že obžalovaný užíval

silné léky na bolest, které na jeho chování mohou mít bezesporu také vliv, jsou bez jakýchkoli pochybností objektivně způsobily vyvolat vyšší stupeň obav, úzkosti nebo jiného tísnivého pocitu ze zla, jímž obžalovaný působí na poškozenou (viz definice obsažená v usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 9. 11. 2011 č. j. 3 Tdo 1378/2011 - 21). Je totiž zcela přirozené, že poškozená měla strach z eskalace jeho jednání, realizace jeho výhrůžek, a toto vnímala jako těžké příkoří, zejména když ve SMS zprávách se objevovaly hrozby veřejnou dehonestací, k níž následně prostřednictvím emailů zaslanych zaměstnavateli došlo, či v optice neschopnosti obžalovaného připustit, že poškozená nestojí o soužití s ním, na což reagoval na straně jedné prosbami, ale na straně druhé pasivní agresivitou, projevující se mimo jiné i vyčleněním jakéhosi finančního vyrovnání prostředků investovaných do vztahu. Soud rovněž nepochybuje, že toto jednání lze definovat jako jednání ohrožující zdraví poškozené, minimálně v rovině toho duševního. Shodně pak lze hodnotit vnímání dopadů jeho jednání na osoby jí blízké, zejména na její rodiče a děti. Soud také zdůrazňuje, že znakem skutkové podstaty není vznik újmy na zdraví, ale to, že je jednání obžalovaného objektivně způsobilo vzbudit obavu o život a zdraví. Jak již soud uvedl výše, je nepochybné, že jednání obžalovaného takovou „kvalitu“ má. Nelze totiž odhlédnout od skutečnosti, mimo jiné vyplývající i z chování obžalovaného v jednací síni, že jmenovaný je osobou egocentrickou a jen obtížně připouštějící svá pochybení, přistoupí-li k tomuto hodnocení osoby ještě skutečnost, že obžalovaný sám sebe hodnotí jako člověka rázného („který věci řeší“), jsou obavy poškozené z toho, že své výhrůžky realizuje, či své chování vystupňuje zcela na místě a pochopitelné.

21. Jednání obžalovaného pak bylo jednáním úmyslným, a to ve formě úmyslu nepřímého ve smyslu § 15 odst. 1 písm. b) trestního zákoníku. Je sice pravdou, že jednání obžalovaného bylo zcela soustředěno na osobu poškozené, avšak obžalovaný zcela zjevně chtěl s poškozenou obnovit vztah, ono pronásledování nebylo jeho cílem, ale prostředkem k dosažení obnovení soužití s poškozenou.

22. Nad rámec výše uvedeného a k námitce obhajoby soud uvádí, že jednání obžalovaného bezesporu naplnil všechny znaky skutkové podstaty trestného činu a nelze užít na posouzení jeho jednání materiální korektiv vymezený § 12 odst. 2 trestního zákoníku. Soud totiž důrazně odmítá výklad podávaný obhajobou, který je založen na tom, že upustil-li obžalovaný od svého jednání dobrovolně. Je sice na místě tuto skutečnost hodnotit ve vztahu k uloženému trestu, ale nikoli ve vztahu k trestnosti jednání obžalovaného, na té se totiž tím, že obžalovaný po více než osmi měsících svého závadového jednání od dalšího kontaktování poškozené upustil, nic nemění.

IV. Druh a výměra trestu

23. O druhu a výměře trestu soud rozhodoval podle zásad uvedených v ustanovení § 39 trestního zákoníku a posoudil existenci polehčujících a přitěžujících okolností, jak je definuje ustanovení § 41 a § 42 trestního zákoníku a dospěl k následujícímu závěru.

24. Na úvod soud považuje za nutné zdůraznit, že postup podle § 307 trestního řádu, tedy podmíněné zastavení trestního stíhání nepřipadá v úvahu, a to již jen z důvodu absence klíčové podmínky a tou je doznání k projednávané trestné činnosti. Výpověď obžalovaného totiž jako doznání hodnotit nelze. Tento závěr je odůvodněn tím, že obžalovaný sice opakovaně uvedl, že poškozené zasílal SMS zprávy, zaslal emaily jejímu zaměstnavateli a dokonce, že na ni čekal před zaměstnáním i domem, vyhledal ji v zaměstnání a projížděl autem kolem jejího domu, nicméně jeho „doznání“ nezahrnuje znak protiprávnosti. Obžalovaný tak sice připustil, že se dopouštěl ve výroku popsaného jednání, avšak nejednal s „úmyslem nějakým“, uvedl, že nedělal nic jiného než „x let předtím“. Toto vyjádření však nelze interpretovat toliko jako popření úmyslu přímého, jak činí obhajoba, ale jako popření protiprávnosti jeho jednání jako celku. Je zjevné, že obžalovaný nechápe své jednání jako závadové, ale jako „běžnou“ snahu o obnovení partnerského soužití. Ostatně v tomto kontextu nelze nepoukázat i na závěrečnou řeč obhájce, který zpochybňuje intenzitu jednání obžalovaného jako jednání způsobilo vzbudit v poškozené důvodnou obavu o život a zdraví, což je ale v příkrém rozporu s pozdějším tvrzením o úplném doznání obžalovaného.

Zjednodušeně řečeno, pokud obžalovaný zpochybňuje naplnění znaků skutkové podstaty žalovaného přečinu, zároveň tímto vylučuje možnost užití tohoto odklonu, neboť jeho podmínkou je sebereflexe obžalovaného, projevená nejen doznáním, ale zejména přijetím plné odpovědnosti za spáchanou trestnou činnost, o čemž v případě obžalovaného nelze hovořit.

25. K uloženému trestu pak soud uvádí následující. Obžalovanému polehčuje její dosavadní řádný život, nebyl dosud postihován pro žádnou trestnou činnost. Rovněž zpráva z místa bydliště týkající se přestupkových jednání nepodává v zásadě negativní zjištění, s výjimkou přestupkového řízení, vztahujícího se k nyní projednávanému přečinu, byl projednáván toliko pro podezření ze spáchaní výše zmiňovaných přestupků a dále pro přestupky v dopravě. Dosavadní bezúhonnost obžalovaného je tak výraznou polehčující okolností. Na straně druhé nelze nezmínit, jaké dopady mělo jeho jednání na poškozenou. Ač se z vnějšího pohledu může zdát méně závažné, nejen charakter, ale i četnost jednotlivých zpráv či ataků, poškozenou vnímaných velmi úkorně, v řadě případů natolik zásadně ovlivnilo její život, že tyto skutečnosti nelze nepromítnout do hodnocení společenské škodlivosti jeho jednání. Ta je koneckonců zvyšována i dobou, po kterou se obžalovaný jednání dopouštěl. Právě vyšší společenská škodlivost jednání obžalovaného, které je přímo úměrná míře, s jakou její jednání zasáhlo život poškozené, a absence jakékoli sebereflexe na straně obžalovaného jsou důvodem, proč je nezbytné uložit obžalovanému dostatečně citelný trest. Soud sice kladně kvituje skutečnost, že obžalovaný od ledna 2020 upustil od dalšího kontaktování poškozené, nicméně jeho neschopnost přijmout odpovědnost za své jednání, kdy prakticky po celé trestní řízení se staví spíše do role oběti, vedou soud k závěru o nenahraditelnosti trestního postihu pro jeho nápravu. Obžalovaný si totiž musí uvědomit, že je to výhradně on sám, kdo je odpovědný za to, aby se vypořádal s následky rozchodu, poškozená není povinna mu vyhovět v jeho požadavcích na diskutabilní formy vypořádání jejich vztahu, ať již v rovině finanční či citové. Není jejím úkolem činit jakákoliv opatření k zamezení toho, aby ji obžalovaný nekontaktoval, plně totiž postačí jí jasně a opakovaně vyjádřená vůle.

26. Při volbě konkrétního druhu trestu soud dospěl k závěru, že nejvhodnějším trestem bude trest odnětí svobody s podmíněným odkladem jeho výkonu, neboť soud považuje za nutné, aby trest, byť co do výměry nikterak citelný, byl dostatečně přísným, aby obžalovanému osvětlil závažnost jím spáchaného jednání. Na straně druhé klíčovou otázkou při volbě druhu trestu pro soud byly jeho dopady do života obžalovaného. Třebaže se takový trest může v systematické druhy trestů zdát jako přísný, co do dopadů do života obžalovaného je nejmírnější, neklade na něj jiné nároky než žít řádným životem, tedy vyvarovat se páchaní jakéhokoli deliktního jednání, nejen trestné činnosti, ale i jednání přestupkového. Nelze totiž nezmínit, že s ohledem na zdravotní stav obžalovaného, který byl zjevný i při pouhém osobním setkání (obžalovaný kulhal), či z dalších důkazů ve spise obsažených, z nichž je zřejmé, že obžalovaný je zdravotně indisponován (viz např. výpověď poškozené a koneckonců i obžalovaného), nelze proto uvažovat o uložení trestu obecně prospěšných prací. Trest peněžitý pokládá soud za příliš přísný, zejména zohlední-li soud příjmy a výdaje obžalovaného. A konečně stejný závěr lze učinit i o trestu domácího vězení, neboť svými dopady do života obžalovaného by jej bylo možno přiřadit takřka na roveň trestu odnětí svobody. Ve výměře trestu samotného se projevila nejen charakteristika obžalovaného, ale společenská škodlivost jeho jednání a doba, po kterou se závadového jednání dopouštěl, proto soud ukládal trest ve třetině horní hranice trestní sazby stanovené zákonem (tedy čtyř měsíců). V délce zkušební doby se pak promítl nejen přístup obžalovaného ke spáchanému jednání, ale také skutečnost, že soud pokládá za nezbytné již důraznější výchovné působení, což lze zajistit jen zkušební dobou delšího trvání, proto soud vyměřil i zkušební dobu ve čtvrtině zákonem stanoveného rozpětí. Důraznější výchovné působení pak zajistil i uloženými přiměřenými omezení zdržet se jakéhokoli záměrného kontaktování poškozené, její rodiny a zaměstnavatele a zdržení se zveřejňování jakýchkoli informací o ní, neboť svou nápravu neprokáže jinak, než že bude respektovat přání poškozené, aby ji nadále nevyhledával.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je přípustné odvolání do osmi dnů od doručení opisu rozsudku prostřednictvím Okresního soudu v Táboře ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích.

Rozsudek může odvoláním napadnout

- a) státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoli výroku
- b) obžalovaný pro nesprávnost výroku, který se jej přímo dotýká
- c) poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody pro nesprávnost výroku o náhradě škody

Osoba oprávněná napadat rozsudek pro nesprávnost některého jeho výroku může ho napadat také proto, že takový výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícím rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný nebo že chybí.

V neprospěch obžalovaného může rozsudek napadnout odvoláním jen státní zástupce, toliko pokud jde o povinnost k náhradě škody má toto právo též poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody.

Ve prospěch obžalovaného mohou rozsudek odvoláním napadnout kromě obžalovaného a státního zástupce i příbuzní obžalovaného v pokolení přímém, jeho sourozenci, osvojitel, osvojenec, manžel a druh, a to ve lhůtě, v níž může podat odvolání obžalovaný. Státní zástupce tak může učinit i proti vůli obžalovaného. Je-li obžalovaný omezen ve svéprávnosti, může i proti vůli obžalovaného za něho v jeho prospěch odvolání podat též jeho opatrovník a obhájce.

Odvolání musí být ve lhůtě, v níž je lze podat, nebo v další lhůtě stanovené předsedou senátu soudu prvního stupně odůvodněno, aby bylo patrné, v kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo.

Státní zástupce je povinen v odvolání uvést, zda ho podává, byť i zčásti, ve prospěch nebo neprospěch obžalovaného.

Právo podat odvolání nepřísluší tomu, kdo se ho výslovně vzdal. Odvolání je nutno podat ve třech vyhotoveních.

Tábor 14. května 2020

Mgr. Veronika Novotná
předsedkyně senátu